

Hørings svar NOU 2023:3 Mer av alt - raskere

I samfunnsdebatten angående strøm møtes vi av mange feilaktige påstander rundt hvilke muligheter Norge har til å ta kontroll over sin egen kraftproduksjon og -forsyning.

Jeg er en uavhengig, engasjert statsborger som ønsker den jevne nordmann det beste. Felles eierskap til felles naturressurser og infrastruktur og en jevnest mulig fordeling av godene i samfunnet vårt. Til daglig er jeg gateselger av avisa Klassekampen. Jeg sitter videre i kontrollutvalget i Frogn kommune som uavhengig representant.

Tyskland fattet et politisk vedtak i 2011 om å legge ned sine atomkraftverk innen 2022, noe som skapte et behov for å få tilført mer kraft som erstatning for atomkrafta.

EU-traktaten og EØS-avtalen sier at hvert medlemsland styrer sine egne energiresurser.

Norge kan på samme måte som Tyskland fatte politiske vedtak om krafta i Norge. Det er ikke lovpålagt å selge norskprodusert kraft på kraftbørsen Nord Pool.

Nord Pool bekrefter at det ikke finnes regulatoriske regler som tvinger kraftprodusenter å selge sin kraftproduksjon via kraftbørsen:

Vedlegg 1: [Stuart Disbrey - Nord Pool Group](#)

Etter svaret fra Nord Pool, spurte jeg Statkraft om dette virkelig stemte.

«Er norske energiprodusenter pålagt å selge all sin produserte energi via Nordpool eller en annen kraftbørs, eller har de lov til å velge å selge sin produserte energi direkte til sluttbruker? (gjennom vedtak i styret eller pålegg fra eier)»

«Det stemmer at norske kraftprodusenter ikke er pålagt å selge sin kraftproduksjon på kraftbørsen. De skal imidlertid tilby reguleringsevne til Statnett slik at de kan balansere kraftsystemet.»

Vedlegg 2: [Anders Berg Hansen - Statkraft](#)

Reguleringsevne betyr ifølge Statkrafts informasjonsavdeling: *«Når kraften selges på den fysiske kraftbørsen Nord Pool Spot skjer det via bud på produksjon per time. Kraftsystemet må imidlertid alltid (sekund for sekund) være i balanse mellom produksjon og forbruk for å opprettholde frekvensen i nettet og med det sikker leveranse. Innenfor driftstimen er derfor produsentene pålagt å tilby oppregulering og nedregulering av sine kraftverk for å sikre denne balansen. Dette håndteres av Statnett, gjennom det såkalte regulerkraftmarkedet.»*

Som vi kan se av svarene fra både Nord Pool og Statnett, er det ingen regler som bestemmer at all produsert kraft i Norge skal tvangsselges på markedsbørsen.

I Norge eies 90% av vannkraftproduksjonen av kommuner, fylker og Staten.

Eierskapet til vannkraftverkene gir via eierskapsmeldingene retten til å bestemme på hvilken måte strømmen skal selges. Skal den selges via kraftbørsen eller skal den selges direkte til sluttbruker?

Med forankring i sine eierskapsmeldinger kan kommuner og fylker som eiere av norske kraftverk instruere sine kraftselskaper om å selge strømmen direkte til sluttbruker og ikke via kraftbørsen.

Felles for alle disse eierkommunene/fylkene er at de i sine eierskapsmeldinger skriver at de skal drifte selskapene på en samfunnsmessig, bærekraftig måte. I europaparlamentets direktiv 2009/72/EF heter det også at Staten skal sikre at privatkunder og småbedrifter får strøm til rimelige priser.

Skattemessig er det heller ikke lenger noen hindre for at kraftselskapene selger strømmen til for eksempel fastpris, eller nedsatt pris i forhold til prisene på markedet. Fra 1. januar 2023 er skattegrunnlaget for kraftselskapene den faktiske pris de selger strømmen for. Dette er bekreftet fra Finansdepartementet 20. januar 2023 og 7. mars 2023.

Vedlegg 3: Hallvard Kjetil Hammer - Finansdepartementet

Vedlegg 4: Skatteøkonomisk avdeling - Finansdepartementet

Jusprofessor og ekspert på EU-rett, Finn Arnesen, bekrefter også at EØS-avtalen åpner for muligheten til å ta politisk kontroll over krafta.

[Fri Fagbevegelse - Strømprisen kan bestemmes av Staten](#)

Overskuddsproduksjon kan selges via kraftbørsen.

Som dette dokumentet viser, kan hver enkelt krafteier på selvstendig grunnlag og uten å bryte med EØS-reglene selv definere pris til sluttbruker. For en eierkommune kreves et vedtak i kommunestyret som instruerer respektive styre i kraftselskapet til å selge sin produksjon til sluttbruker til fastsatt pris.

Det åpnes også for muligheter til å definere normal- og overforbruk, slik at et vedtak kan definere en viss strømmengde til sluttbruker, og overforbruk kjøpes som i dag via kraftbørs.

Drøbak, 1. mai 2023

Bjørn Rønbeck

Vedlegg 1

Fra: [Stuart Disbrey](#)
Til: ronbeckbjorn@gmail.com
Emne: RE: Norwegian energy producers
Dato: 14. juni 2022 23:03:06

Dear Mr Ronbeck,
No power producer is obliged to sell their power on an energy market - though most see obvious benefits in doing so.
I hope that helps.
Best, Stuart

Stuart Disbrey
Communications Director

www.nordpoolgroup.com

From: ronbeckbjorn@gmail.com <ronbeckbjorn@gmail.com>
Sent: 14 June 2022 05:58
To: Stuart Disbrey **Subject:** Norwegian energy producers

EXTERNAL EMAIL: Do not click any links or open any attachments unless you trust the sender and know the content is safe.

I am writing you to enquire about possibilities for Norwegian energy producers to sell energy directly to customers and industry.

As a leader of Roedt Frogn local political party in Norway, I have noticed an increasing level of discussions around the topic of high energy prices.

Earlier today I had a conversation with Jan Foyn, power data specialist at Nord Pool Spot AS, around the topic of are Norwegian energy producers required to sell all their produced energy via Nord Pool or another energy pool, or are they allowed to choose to for instance sell their produced energy directly to customers and industry?

He answered me that he believed that it would be up to the producer to decide if he wanted to sell via an energy pool or not but could not confirm on behalf of Nord Pool and directed me to ask the same question to you for a confirmation on behalf of Nord Pool.

Sincerely yours,
Bjorn Ronbeck
Leader Roedt Frogn
97016409

Vedlegg 2

Fra: [Anders Berg-Hansen](#)
Til: ronbeckbjorn@gmail.com T
Kopi: Re: Christian Rynning-Tønnesen
Emne: 7. august 2022 18:30:01
Dato:

Hei

Det stemmer at norske kraftprodusenter ikke er pålagt å selge sin kraftproduksjon på kraftbørsen. De skal imidlertid tilby reguleringsevne til Statnett slik at de kan balansere kraftsystemet.

Vennlig hilsen
Anders Berg-Hansen

Fra: ronbeckbjorn@gmail.com <ronbeckbjorn@gmail.com>
Sendt: tirsdag, august 2, 2022 20:46
Til: Tønsberg Marianne Asphaug
Emne: VS: Christian Rynning-Tønnesen

You don't often get email from ronbeckbjorn@gmail.com. [Learn why this is important](#)

Hei igjen Rynning-Tønnesen

Jeg ser frem til svar på spørsmålet som jeg sendte 22 juli ? – se epost nedenfor.

Mvh
Bjørn Rønbeck
Leder Rødt Frog

Fra: ronbeckbjorn@gmail.com <ronbeckbjorn@gmail.com>
Sendt: 22. juli 2022 13:48
Til: Emne: Christian Rynning-Tønnesen

Hei Rynning-Tønnesen

Jeg er opptatt av strømproblematikken i Norge og skriver derfor til deg for å få en bekreftelse/avkreftelse på følgende:

Min kunnskap sier meg at eierne og styret i enhver kraftprodusent i Norge selv bestemmer om de vil selge sin produksjon via en kraftbørs, f. eks. Norpool eller direkte til sluttbruker. (konsesjonskraft unntatt)

Jeg har skrevet til Norpool v/ Stuart Disbray om spørsmålet og han har svart meg følgende:

Dear Mr Ronbeck,
No power producer is obliged to sell their power on an energy market - though most see obvious benefits in doing so.
I hope that helps.

Best, Stuart

Stuart Disbrey
Communications Director

www.nordpoolgroup.com

Jeg stiller derfor samme spørsmål til deg.

Er norske energiprodusenter pålagt å selge all sin produserte energi via Nord Pool eller en annen kraftbørs, eller har de lov til å velge å selge sin produserte energi direkte til sluttbruker?
(gjennom vedtak i styret eller pålegg fra eier)

Med vennlig hilsen

Bjørn Rønbeck

Leder Rødt Frogn

97016409

Vedlegg 3

Fra: [Hallvard Rue](#)
Til: Ronbeckbjorn@gmail.com
Emne: Skattlegging av vannkraft
Dato: 20. januar 2023 16:51:10

Hei,

Viser til dine spørsmål om grunnrenteskatt på vannkraft og verdsettelse av produksjon.

Ved fastsettingen av grunnrenteinntekten tas det utgangspunkt i en beregnet bruttoinntekt som settes til summen av den faktiske produksjon av kraft ved kraftverket vedkommende inntektsår multiplisert med en kraftpris. Ved beregningen skal kraftprisen som hovedregel settes til spotmarkedsprisen vedkommende time i det aktuelle prisområdet, uavhengig av oppnådd pris. Dette gjelder uavhengig av om produksjonen selges direkte til sluttbruker.

For visse leveranser av kraft skal likevel faktisk oppnådd pris, kontraktspris eller markedspris legges til grunn. Dette gjelder

- salg av konsesjonskraft, jf. sktl. § 18-3 annet ledd bokstav a nr. 1 (faktisk oppnådd pris, også hvor denne er negativ)
- kraft levert i henhold til langsiktig kjøpekontrakt eller leieavtale med uavhengig kjøper inngått før 1. januar 1996, jf. sktl. § 18-3 annet ledd bokstav a nr. 2 første punktum (kontraktspris)
- kraft levert i henhold til kontrakt inngått etter 1. januar 1996 på stortingsbestemte vilkår med varighet på syv år eller mer, jf. sktl. § 18-3 annet ledd bokstav a nr. 2 annet punktum og FSFIN § 18-3-10 første ledd (kontraktspris)
- kraft levert i henhold til kontrakt inngått etter 1. januar 1996 med samlet leveranse på minst 150 GWh og med varighet på syv år eller mer hvor kraften skal brukes i kjøpers industrielle virksomhet, jf. FSFIN § 18-3-10 annet ledd (kontraktspris)
- kraft levert i henhold til leieavtale på 15 år eller mer mellom uavhengige parter hvor kraften brukes i produksjonsvirksomhet eid av leietaker, jf. FSFIN § 18-3-11 (kontraktspris)
- kraft som forbrukes i skattyters eller eiers produksjonsvirksomhet, herunder selskap i samme konsern, jf. sktl. § 18-3 annet ledd bokstav a nr. 3 (markedspris slik den er fastsatt av Finansdepartementet i FSFIN § 18-3-23)

Fra og med inntektsåret 2023 er det innført et nytt kontraktsunntak for standard fastprisavtaler for strøm i sktl. § 18-3 annet ledd bokstav a nr. 4. Etter bestemmelsen skal kraft som leveres til en strømleverandør i henhold til langsiktig fastpriskontrakt, og som leveres videre i henhold til standard fastprisavtaler i sluttbrukermarkedet, verdsettes til kontraktsprisen.

Du kan lese mer om grunnrenteskatt og verdsetting i Skattedirektoratets Skatte-ABC:

<https://www.skatteetaten.no/rettskilder/type/handboker/skatte-abc/gjeldende/k-5-kraftforetak/K-5.073/K-5.083/>

Se også under avsnittet om gjeldende rett i Prop. 1 LS (2022-2023), punkt 5.2.3:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-ls-20222023/id2931482/?ch=2#kap5-2-3>

Vennlig hilsen

Finansdepartementet

Hallvard Rue

lovrådgiver
skattelovavdelingen

regjeringen.no/fin

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være belagt med lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Finansdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please delete this e-mail and notify the Ministry of Finance, Norway, immediately.

Vedlegg 4

Fra: ronbeckbjorn@gmail.com
Til: bjorgulvb@klassekampen.no
Emne: VS: Svar vedr. pressemelding om strømstøtteordningen
Dato: 10. mars 2023 09:38:20
Vedlegg: [image001.png](#)

Fra: Postmottak Finansdepartementet <post@fin.dep.no>

Sendt: 7. mars 2023 15:33

Til: ronbeckbjorn@gmail.com

Emne: Svar vedr. pressemelding om strømstøtteordningen

Viser til dine henvendelser fra 17.02.23, 01.03.23, 03.03.23 og 05.03.23.

Skattereglene som legger til rette for fastprisavtaler på strøm gjør ikke forskjell på om sluttbrukeren er en bedrift eller privatperson. Innenfor ordningen er det maksimale variable prispåslaget for strømleverandørene 2,5 øre/kWh (ekskl. merverdiavgift og elsertifikatkostnad), mens fastbeløpet kan være maksimalt 99 kroner per måned per målepunkt. Som omtalt i statsbudsjettet (-Prop. 1 LS (20222023) - [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no) <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-ls-20222023/id2931482/>) kan imidlertid en bindingstid på tre, fem eller sju år, i kombinasjon med dagens praksis for full erstatning/bruddgebyr, være et urimelig avtalevilkår for privatpersoner. Standardavtaler til forbrukere må være i samsvar med forbrukervernregelverket, som Barne- og familiedepartementet har ansvar for. Vi viser for øvrig til at Barne- og familiedepartementet nylig varslet at de har satt i gang et arbeid med strømmarkedet (Vil rydde opp i strømmarkedet - [regjeringen.no](https://www.regjeringen.no) <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/vil-rydde-opp-i-straummarknaden/id2960557/>).

Mvh

Skatteøkonomisk avdeling

Finansdepartementet

Pb 8008 Dep.

0030 Oslo

postmottak@fin.dep.no

22 24 45 09

Fra: ronbeckbjorn@gmail.com <ronbeckbjorn@gmail.com>

Sendt: 5. mars 2023 18:33

Til: Postmottak Finansdepartementet <post@fin.dep.no>

Emne: VS: Vedr. pressemelding om strømstøtteordningen

Hei hei

Se nedenfor.

Når kan jeg forvente svar ?

Med vennlig hilsen

Bjørn Rønbeck

97016409

Fra: Øverland Ståle

Sendt: 3. mars 2023 09:22

Til: ronbeckbjorn@gmail.com

Emne: SV: Vedr. pressemelding om strømstøtteordningen

Hei, utkast til svar ligger til behandling i departementet, jeg vet ikke når det er klart siden det ikke ligger hos meg.

Mvh

Ståle Øverland
fagsjef

Skatteøkonomisk avdeling

Fra: ronbeckbjorn@gmail.com <ronbeckbjorn@gmail.com>

Sendt: 3. mars 2023 09:19

Til: Øverland Ståle

Emne: VS: Vedr. pressemelding om strømstøtteordningen

Hei igjen Øverland

Jeg har forsøkt å nå deg på telefon et par ganger uten å lykkes eller høre fra deg. Du sa på telefon i slutten av forrige uke at jeg kunne forvente svar i starten på denne uka. Er det langt unna nå ?

Med vennlig hilsen
Bjørn Rønbeck
97016409

Fra: ronbeckbjorn@gmail.com <ronbeckbjorn@gmail.com>

Sendt: 1. mars 2023 10:05

Til: stale.overland

Emne: VS: Vedr. pressemelding om strømstøtteordningen

Hei igjen Øverland

Du nevnte på telefonen at du kanskje klarte å svare i starten på denne uka. Litt avhengig av at du selv hadde fått svar fra en annen del av dep.
Hvordan ligger det an

Med vennlig hilsen
Bjørn Rønbeck
97016409

Fra: ronbeckbjorn@gmail.com <ronbeckbjorn@gmail.com>

Sendt: 17. februar 2023 10:40

Til: postmottak@fin.dep.no

Emne: Vedr. pressemelding om strømstøtteordningen

Hei hei

Jeg henviser til pressemelding fra Finansdepartementet av 15 februar 2023 vedr. strømstøtteordningen.

Der står det et punkt om fastprisregimet for næringslivet.

«**Endringer i fastprisregimet for næringslivet:** Vi ønsker å legge til rette for fastprisavtaler med variabelt forbruk, slik at det ikke må avtales på forhånd hvor mye strøm kundene skal kjøpe til fastpris og når. Vi foreslår også at industribedrifter som tidligere kun har kunnet inngå industrikraftavtaler på 7 år eller lenger, skal ha mulighet til å inngå fastprisavtaler med varighet ned til tre år.»

Jeg undrer om dette også vil gjelde for forbrukerkunder ?

Ifølge Fornybar Norge skal dette bli mulig.

I Prop. 1 LS (2022-2023) for budsjettåret 2023 skatter, avgifter og toll 2023 står det:

«Departementet har hatt kontakt med blant annet Energi Norge, som er i en prosess med å utarbeide standardavtaler. Forbrukertilsynet gir veiledning i arbeidet med standardavtaler for forbrukere. Arbeidet er ikke slutført, men departementet legger til grunn at slike standardavtaler foreligger både for forbrukere og næringskunder før det nye kontraktsunntaket får virkning, det vil si før 1. januar 2023.»

-

I samtale av i dag med Fornybar Norge (Energi Norge) sier de at det idag ikke er tillatt iht forskrifter å tilby forbrukerkunder fastprisavtaler. Stemmer det?

De forventer at dette vil bli behandlet i arbeidet med strømproblematikken som regjeringen holder på med.

Dersom det er slik at det ifølge forskrifter ikke er tillatt å tilby forbrukermarkedet fastprisavtaler ønsker jeg derfor svar på om det vil bli vurdert å sørge for at det foreligger forskrifter som sikrer at det skal bli mulig å tilby forbrukere fastprisavtaler?

Jeg håper også dere kan opplyse meg om maksimalt påslag som strømselskapene har anledning å beregne seg?

Med vennlig hilsen
Bjørn Rønbeck
97016409

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være belagt med lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Finansdepartementet.

Denne e-posten er berekna for den institusjonen eller person han er retta til og kan vera belagt med lovbestemt teieplikt. Dersom e-posten er feilsendt, ver vennleg og slett han og kontakt Finansdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please delete this e-mail and notify the Ministry of Finance, Norway, immediately.

Denne e-posten er beregnet for den institusjon eller person den er rettet til og kan være belagt med lovbestemt taushetsplikt. Dersom e-posten er feilsendt, vennligst slett den og kontakt Finansdepartementet.

Denne e-posten er berekna for den institusjonen eller person han er retta til og kan vera belagt med lovbestemt teieplikt. Dersom e-posten er feilsendt, ver vennleg og slett han og kontakt Finansdepartementet.

This email is confidential and may also be privileged. If you are not the intended recipient please delete this e-mail and notify the Ministry of Finance, Norway, immediately.